

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2023-2-029

(Soruşturma/Taahhüt)

Karar Sayısı : 24-16/359-139

Karar Tarihi : 04.04.2024

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE

Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK,
Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Didem ULUÇ SÜDEMEN, Azerhan Utku FINDIK,
Berin GEZER ACAR, Ömer Burak ARTUKOĞLU

C. İLGİLİ

TARAF

: - Duracell Satış ve Dağıtım Ltd. Şti.
Temsilcileri: Av. Umut KOLCUOĞLU, Neyzar ÜNÜBOL,
Av. Ali TUNÇSAV, Av. Esen ÇAKIR
Esentepe Mah. Sağlam Fikir Sokak, Kelebek Çıkmazı
No:5 Şişli/İstanbul

D. ŞİKÂYETÇİ : - Resen

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Rekabet Kurulunun 07.09.2023 tarihli ve 23-41/786-M sayılı kararı uyarınca, Duracell Satış ve Dağıtım Ltd. Şti.nin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik olarak yürütülmekte olan soruşturma kapsamında Duracell Satış ve Dağıtım Ltd. Şti. tarafından sunulan taahhüt metninin bağlayıcı hale getirilmesi ve soruşturmanın bölge ve internet satış kısıtlaması ile rekabet etmeme yükümlülüğü iddiaları bakımından sonlandırılması
- (2) **F. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurulunun (Kurul) 11.05.2023 tarihli ve 23-21/417-M sayılı kararıyla, Duracell Satış ve Dağıtım Ltd. Şti. (DURACELL) hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun)'un 4. maddesini ihlal ettiği iddiası ile ilgili olarak önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Başkanlık Makamının 31.07.2023 tarihli ve 69545 sayılı görevlendirme onayı ile 31.07.2023 tarihinde başlatılan önaraştırma süreci sonunda hazırlanan 31.08.2023 tarihli ve 2023-2-029/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu, Kurulun 07.09.2023 tarihli toplantısında ele alınmış ve 23-41/786-M sayı ile, alıcılarının yeniden satış fiyatını belirlemek ve alıcılarının satış yapacakları bölgeleri ve müşterileri kısıtlamak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik olarak DURACELL hakkında soruşturma açılmasına karar verilmiştir.
- (3) 15.09.2023 tarihli ve 72683 sayılı Soruşturma Bildirimi, 15.09.2023 tarihinde, DURACELL'e elektronik olarak iletilmiştir. DURACELL tarafından gönderilen birinci yazılı savunma, 16.10.2023 tarih ve 43592 sayı ile, yasal süresi içinde, Kurum kayıtlarına intikal etmiştir
- (4) Soruşturma sürecinde, DURACELL tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 11.12.2023 tarih ve 45846 sayı ile intikal eden yazı ile 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca yeniden satış fiyatının belirlenmesi iddiası bakımından uzlaşma usulünün başlatılması ve ayrıca Kurum kayıtlarına 11.12.2023

tarih ve 45849 sayı ile intikal eden yazı ile aynı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca DURACELL'in distribütörlerinin satış yapacakları bölgeleri ve internet üzerinden yapacakları satışları kısıtlamasına ve distribütörlerine rekabet etmeme yükümlülüğü getirmesine yönelik uygulamaları bakımından distribütörlük sözleşmelerine ilişkin iddialara yönelik taahhüt sunulması taleplerinde bulunulmuştur. Yürütülen uzlaşma süreci sonunda, Kurulun 08.02.2024 tarihli ve 24-07/117-49 sayılı uzlaşma nihai kararı ile DURACELL'in alıcıların yeniden satış fiyatını belirlemeye yönelik eylemleri bakımından soruşturmanın uzlaşma usulü ile sonlandırılmasına karar verilmiştir.

- (5) DURACELL'in distribütörlük sözleşmelerine ilişkin iddialar bakımından ise, Kurulun 21.12.2023 tarihli ve 23-60/1163-M(1) sayılı kararı ile teşebbüsün taahhüt sunma talebinin kabul edilerek taahhüt görüşmelerine başlanmasına karar verilmiştir. Bu kapsamda, DURACELL ile Kurum merkez binasında 09.01.2024 tarihinde taahhüt görüşmesi gerçekleştirilmiştir. Bunun yanı sıra, 29.01.2024 ve 23.02.2024 tarihlerinde DURACELL temsilcileri ve vekilleri ile taahhüt sürecine ilişkin çevrimiçi toplantılar gerçekleştirilmiştir.
- (6) DURACELL tarafından gönderilen Taahhüt Metni, 19.03.2024 tarih ve 50027 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Taahhüt Metni'ne ilişkin olarak hazırlanan 28.03.2024 tarihli ve 2023-2-029/BN-05 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (7) **G. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notu'nda, Kurulun 07.09.2023 tarihli ve 23-41/786-M sayılı kararı uyarınca DURACELL hakkında yürütülen soruşturma kapsamında sunulan taahhütlerin teşebbüs açısından bağlayıcı hale getirilmesi ve bu çerçevede teşebbüs hakkında yürütülen soruşturmanın sonlandırılması gerektiği kanaat ve sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Taraf: DURACELL

- (8) DURACELL, yurt içinde ve yurt dışında taşınabilir akü çeşitlerinin ve pillerin toptan alımı, pazarlanması, dağıtımı, satışı ile iştirak etmektedir. DURACELL'in Türkiye'de pil üretimi faaliyeti bulunmamaktadır.¹ Duracell markalı pillerin üretimi Belçika'da, Çin'de ve Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) gerçekleştirilmektedir. Farklı ülkelerde üretilen ve Türkiye'de satışa sunulacak olan tüm piller, Belçika'da ve Polonya'da bulunan depolarda depolanıp akabinde Türkiye'ye sevk edilmektedir. Yurt dışında üretilen bu ürünler, Türkiye'nin hemen hemen her bölgesinde yer alan perakendecilere doğrudan DURACELL veya distribütörleri tarafından tedarik edilmektedir. DURACELL'in özel markalı (*private label*) ürün üretimi ve satışı bulunmamaktadır. DURACELL, Duracell U.S Holding LLC ve nihai olarak Berkshire Hathaway Inc. tarafından kontrol edilmektedir.
- (9) DURACELL, piyasaya dört ana pil kategorisinde ürün sunmaktadır. Bunlar *Optimum Piller*, *Basic Piller*, *Şarj Edilebilir Piller* ve *Özel Piller* kategorileridir. *Optimum Piller* kategorisinde yalnızca kalem piller bulunmaktadır. *Basic Piller* kategorisinde kalem piller, C Boy, D boy ve 9 voltluk piller bulunmakta olup bunlar, farklı ihtiyaçları karşılamak için tasarlanmış temel seviye pilleri oluşturmaktadır. *Şarj Edilebilir Piller* kategorisinde kullan-at olarak tabir edilen pil ailesinden farklı olarak sürekli kullanıma uygun şarj edilebilir piller bulunmaktadır. *Özel Piller* kategorisinde ise genel olarak farklı amaçlarla kullanım için tasarlanmış düğme piller bulunmaktadır.

¹ DURACELL'in Türkiye'de yalnızca yeniden paketlenme (pillerin orijinal kolilerinden teşhir kolilerine aktarımı) işlemi yaptığı ifade edilmiştir.

- (10) DURACELL, ürün portföyünde bulunan Duracell markalı ürünlerin satışını ve dağıtımını modern kanal, distribütör kanalı, alternatif kanal, toptan kanal ve ihracat kanalı olmak üzere beş farklı kanal aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Modern kanal; süpermarketleri, hipermarketleri ve indirim marketlerini kapsamakta iken distribütör kanalı; Türkiye’de altı ayrı distribütör ile ürünlerinin ulaştırıldığı belirli bir ölçeğin altında faaliyet gösteren marketler ile bakkal, büfe, kantin gibi satış noktalarını ifade etmektedir. Bahse konu distribütörler ile DURACELL arasında akdedilen “*Distribütörlük Sözleşmesi*” uyarınca, her bir distribütöre münhasır olmayan birer bölge tayin etmiştir. Buna göre; (.....) DURACELL ürünlerinin dağıtım faaliyetini üstlenmiştir.
- (11) Alternatif kanal², DURACELL’in e-ticaret platformları, elektro marketler, yapı marketler ve parfümeri mağazalarından oluşan müşterilerine bir dağıtıcı ile yapılan satış noktalarını, ihracat kanalı ise DURACELL’in İsrail, Azerbaycan ve Gürcistan gibi Türkiye’ye yakın coğrafyada bulunan ülkelerdeki satış noktalarını kapsamaktadır. Toptan kanal ise toptan satış yapmak üzere DURACELL’den ürün tedarik eden müşterileri ifade etmektedir. (.....).

Tablo 1: DURACELL’in 2022 Yılına İlişkin Satışlarının Kanal Bazındaki Dağılımı (Satış Değeri)

Satış-Dağıtım Kanalı	Oran (%)
Toptan Kanal	(.....)
Modern Kanal	(.....)
İhracat Kanalı	(.....)
Distribütör Kanalı	(.....)
Alternatif Kanal	(.....)
Toplam	100
Kaynak: Cevabi Yazı	

- (12) DURACELL’in 2022 yılında yaptığı satışların değer bazında %(.....)’ü toptan kanal, %(.....)’u modern kanal, %(.....)’i ihracat kanalı vasıtasıyla gerçekleşmiş olup DURACELL’in kanal bazındaki en büyük gelir kalemini toptan kanal oluşturmaktadır.

H.2. Taahhüde Konu Rekabet Sorunları

- (13) DURACELL hakkında açılan soruşturmanın konusunu, DURACELL’in alıcılarının yeniden satış fiyatını belirlemek ve alıcılarının satış yapacakları bölgeleri ve müşterileri kısıtlamak suretiyle 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ihlal ettiği iddiaları oluşturmaktadır. Yeniden satış fiyatının belirlenmesi bakımından soruşturma uzlaşmayla sona ermiş, bölge ve internet satış kısıtlaması ile rekabet etmeme yükümlülüğü bakımından ise taahhüt süreci işletilmiştir.
- (14) DURACELL ile distribütörleri arasında akdedilen “*Distribütörlük Sözleşmesi*” başlıklı yedi sözleşmeden altı adedi tek tip sözleşme olarak düzenlenmiştir. Ayrıca “*Distribütörlük Sözleşmesi*”nin yenilenmesine ilişkin olarak bir “*Ek Protokol*” yapıldığı da görülmektedir. Bu “*Ek Protokol*” ve “*Distribütörlük Sözleşmesi*” birlikte değerlendirildiğinde, beş tanesinin distribütörlerin satış yapacakları bölgelerin ve internet üzerinden yapacakları satışların kısıtlamasına ve rekabet etmeme yükümlülüğüne ilişkin hükümler içerdiği görülmektedir. “*Distribütörlük Sözleşmesi*”nden farklı tipte olan ve farklı hükümler içeren “*Müşteri Sözleşmesi*”nde ise 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilebilecek herhangi bir hüküm tespit edilmemiştir.
- (15) 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında değerlendirilebilecek olan ve DURACELL ile altı distribütörü arasında akdedilen tip sözleşme için örnek oluşturması

² DURACELL tarafından alternatif kanalda yapılan satışlar, (.....) ticari ünvanlı distribütör tarafından gerçekleştirilmektedir.

adına (.....) ile akdedilen sözleşmede yer alan ilgili maddelere aşağıda yer verilmektedir.

(16) Söz konusu sözleşmede³;

- a. "TANIMLAR" başlıklı 1. maddesinde "Bölge", (...) illerini ifade edecektir." ve "Süre", işbu Sözleşme'nin imzalandığı tarihten itibaren iki yıllık süreyi ifade edecektir.",
- b. "AMAÇ" başlıklı 2. maddesinde "Bu Sözleşmenin hüküm ve şartlarına tabi olarak, Şirket, Ürünleri için toptancı olarak Distribütör'ü seçmiştir ve Ticari Markaları taşıyan Ürünlerin Bölge içinde pazarlaması ve satışı için Distribütör'e **münhasır olmayan** bir yetki vermiştir. Herhangi bir şüpheye mahal vermemek için, Şirket'in Bölge'de satış ve dağıtım yapma ve diğer distribütörler tayin etme yetkisi saklıdır.",
- c. "BÖLGE" başlıklı 6. maddesinde "Distribütör, Ürünlerle ilgili olarak Bölge dışında herhangi bir reklam veya tanıtım faaliyetinde bulunmayacağını ve kabul, beyan ve taahhüt etmektedir.

Distribütör'ün internet üzerinden satış yapabilmesi ve/veya internet üzerinden reklam verebilmesi için Şirketin **yazılı ön iznini alması** gerekmektedir.

Bölge, Avrupa Dışı Ekonomik Alan içinde yer aldığından, Ürünler Bölgede dağıtılmak üzere Distribütör'e satılmaktadır. Dolayısıyla **Distribütör, Ürünleri Bölge dışındaki üçüncü kişilere aktif olarak satmayacağını açıkça kabul, beyan ve taahhüt eder.** Bu yükümlülüğün ihlali, Sözleşme'nin esaslı bir ihlalini oluşturacaktır ve bu durumda şirket Sözleşmeyi derhal ve herhangi bir tazminat ödemek ile yükümlü olmaksızın **feshetme hakkına sahip olacaktır.**"

- d. "REKABET ETMEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ" başlıklı 8. maddesinde ise "Distribütör, **Sözleşmenin süresi ve Sözleşmenin sona erdiği ya da feshedildiği tarihi takip eden bir (1) yıl⁴ boyunca**, Ürünlerle rekabet eden herhangi bir ürünü doğrudan veya dolaylı olarak satmayacak ya da bu gibi ürünlerin satışını üstlenmeyecektir. Distribütörün herhangi bir yöneticisi de **Sözleşmenin süresi ve Sözleşmenin sona erdiği ya da feshedildiği tarihi takip eden bir (1) yıl boyunca** Ürünlerle rekabet eden başka bir şirket kurmayacak ve işletmeyecektir."

hükümleri yer almaktadır.

(17) Ayrıca, DURACELL tarafından "Distribütörlük Sözleşmesi"nin yenilenmesine ilişkin olarak düzenlenen "Ek Protokol"⁵de;

- a. "Daha önce imzalanmış olan sözleşmenin maddeleri aynı kalmak koşuluyla, taraflar, sözleşmenin taraflardan birisince yada tarafların karşılıklı olarak sözleşmeyi feshetmemesi durumunda, **her sene otomatikmen yenileneceğini kabul ederler.**"

hükümleri yer almaktadır.

³ Sözleşmede yer alan ifadeler, sözleşmenin aslına sadık kalmak amacıyla herhangi bir düzeltme yapılmaksızın aktarılmış, vurgular ise karar kapsamında eklenmiştir.

⁴ Bir yıllık süre dört adet distribütör ile imzalanan sözleşmelerde belirlenmiş olup bir distribütör ile imzalanan sözleşmede bu sürenin altı ay olacağı düzenlenmiştir. Ayrıca bir distribütör ile "Ek Protokol" yerine "Yenileme Sözleşmesi" imzalandığı görülmekle birlikte ilgili sözleşme hükmünün rekabetçi bir endişe yaratmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

⁵ İfadeler, aslına sadık kalmak amacıyla herhangi bir düzeltme yapılmaksızın aktarılmış, vurgular karar kapsamında eklenmiştir.

- (18) Dosya kapsamında taahhüde konu olan rekabet sorunlarından ilki, alıcıların satış yapacakları bölgelerin DURACELL tarafından kısıtlanmasıdır. DURACELL'in altı distribütörü ile imzalamış olduğu tip sözleşmeye örnek olarak yukarıda sunulan ve DURACELL'in (.....) ile akdettiği sözleşmede yer alan "*Ticari Markaları taşıyan Ürünlerin Bölge içinde pazarlaması ve satışı için Distribütör'e münhasır olmayan bir yetki vermiştir. Herhangi bir şüpheye mahal vermemek için, Şirket'in Bölge'de satış ve dağıtım yapma ve diğer distribütörler tayin etme yetkisi saklıdır. Distribütör, Ürünlerle ilgili olarak Bölge dışında herhangi bir reklam veya tanıtım faaliyetinde bulunmayacağını ve kabul, beyan ve taahhüt etmektedir.*" hükmünden, DURACELL tarafından distribütörlerin satış yapacağı bölgelerin kısıtlandığı, diğer bir deyişle sözleşme çerçevesinde distribütörün sözleşmede belirlenen bölge dışına yapacağı aktif satışların engellendiği görülmektedir.
- (19) Ayrıca, sözleşmede yer alan "*Distribütör'ün internet üzerinden satış yapabilmesi ve/veya internet üzerinden reklam verebilmesi için Şirketin yazılı ön iznini alması gerekmektedir.*" hükmü ile distribütörün internet üzerinden satış yapabilmesinin DURACELL'in ön iznine tabi tutulduğu görülmektedir. Bu hüküm, distribütörlerin internet üzerinden kendilerine yöneltebilecek olan talepleri DURACELL'in izni olmaksızın karşılayamayacağı anlamına gelmekte ve böylelikle distribütörlerin internet üzerinden satış yapmalarının sözleşme ile kısıtlandığına işaret etmektedir.
- (20) Alıcıların bölge dışına yapacakları aktif satışlara ilişkin kısıtlamaların 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (2002/2 sayılı Tebliğ) kapsamında muafiyetten yararlanabilmesi için DURACELL tarafından distribütörlerinin satış yapmasının yasaklandığı bölgenin sağlayıcının kendisine veya bir distribütörüne münhasıran tahsis edilmesi gerekmektedir. 2002/2 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendinde bu husus, anılan madde kapsamında ağır kısıtlama olarak düzenlenen "*alıcının sözleşme konusu mal veya hizmetleri satacağı bölge veya müşterilere ilişkin kısıtlamalar getirilmesi*" haline bir istisna olmak üzere, "*Alicının müşterilerince yapılacak satışları kapsamaması kaydıyla, sağlayıcı tarafından kendisine veya bir alıcıya tahsis edilmiş münhasır bir bölgeye ya da münhasır müşteri grubuna yapılacak aktif satışların kısıtlanması*" şeklinde yer almaktadır. DURACELL'in tip sözleşmesinde distribütörlere münhasıran bir bölge grubu tahsis edilmediği yönünde açık hüküm bulunmaktadır. Bu nedenle DURACELL'in distribütörlük sisteminin bölge münhasırlığı içermemesi ve distribütörleri ile akdedilen sözleşmelerde distribütör için belirlenen bölgenin dışına yapılacak aktif satışların yanı sıra pasif satışların da yasaklanması sebebiyle, ilgili sözleşmelerin 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan muafiyetin kapsamı dışında olduğu değerlendirilmiştir.
- (21) Dosya kapsamında taahhüde konu olan rekabet sorunlarından bir diğeri, DURACELL tarafından distribütörlere belirsiz süreli sözleşme süresi boyunca ve sözleşme bitiminden itibaren altı ay/bir yıl süre ile rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmesidir. DURACELL'in distribütörleri ile imzalamış olduğu tip sözleşmede yer alan, "*Distribütör, Sözleşmenin süresi ve Sözleşmenin sona erdiği ya da feshedildiği tarihi takip eden bir (1) yıl boyunca, Ürünlerle rekabet eden herhangi bir ürünü doğrudan veya dolaylı olarak satmayacak ya da bu gibi ürünlerin satışını üstlenmeyecektir. Distribütörün herhangi bir yöneticisi de Sözleşmenin süresi ve Sözleşmenin sona erdiği ya da feshedildiği tarihi takip eden bir (1) yıl boyunca Ürünlerle rekabet eden başka bir şirket kurmayacak ve işletmeyecektir.*" hükümleri yer almaktadır.
- (22) Bununla birlikte ilgili tip sözleşmenin devamı için akdedilen "*Ek Protokol*"de yer alan "*Daha önce imzalanmış olan sözleşmenin maddeleri aynı kalmak koşuluyla, taraflar,*

sözleşmenin taraflardan birisince yada tarafların karşılıklı olarak sözleşmeyi fesih etmemesi durumunda, her sene otomatikmen yenileneceğini kabul ederler.” ifadelerine yer verildiği görülmektedir.

- (23) 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin (a) bendinde, alıcıya getirilen belirsiz süreli veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğüne ilişkin hükümlerin grup muafiyetinden faydalanamayacağı düzenlenmiştir. Aynı maddenin devamında, *“Rekabet etmeme yükümlülüğünün yukarıda belirtilen süreyi aşacak şekilde zımnen yenilenebileceğinin kararlaştırılması halinde, rekabet etmeme yükümlülüğü belirsiz süreli sayılır.”* ifadesi yer almaktadır. 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin (b) bendinde ise, anlaşmanın sona ermesinden sonraki döneme ilişkin olarak alıcıya getirilen, mal ya da hizmet üretmesini, satın almasını, satmasını ya da yeniden satmasını yasaklayan doğrudan ya da dolaylı herhangi bir yükümlülüğün ilgili hükmü grup muafiyeti kapsamı dışına çıkaracağı düzenlenmiştir. Aynı bendin devamında ise *“Ancak yasaklamanın, anlaşma konusu mal ya da hizmetlerle rekabet halindeki mal ve hizmetlere ilişkin olması, anlaşma süresince alıcının faaliyette bulunduğu tesis ya da arazi ile sınırlı olması ve sağlayıcı tarafından alıcıya devredilen know-how'ı korumak için zorunlu olması koşullarıyla, alıcıya, anlaşmanın sona ermesinden itibaren bir yılı aşmamak kaydıyla rekabet etmeme yükümlülüğü getirilebilir. Kamuya mal olmamış know-how'ın kullanılması ve açıklanmasına ilişkin süresiz yasaklama hakkı saklıdır.”* hükmüne yer verilmektedir.
- (24) Bahsi geçen düzenlemeler ışığında, *“Ek Protokol”*de yer alan hüküm uyarınca sözleşmenin tarafların bir araya gelmesine gerek olmaksızın her sene otomatik olarak yenileneceği belirlenmiştir. Bu düzenlemenin, sözleşme süresinin beş yılı aşacak şekilde zımnen yenilenmesine yol açabileceği, bu durumda sözleşmenin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında belirsiz süreli sayılabileceği, her ne kadar DURACELL'in distribütörleri ile akdettiği sözleşmelerin süreleri hâlihazırda imzalanma sürelerinden itibaren beş yılı aşmamış olsa da bu sürenin, sözleşmenin zımnen yenilediği *“Ek Protokol”* uyarınca beş yılı aşması hâlinde, rekabet etmeme yükümlülüğüne ilişkin hükümlerin de belirsiz süreli hâle geleceği, bu durumun ise 2002/2 sayılı Tebliğ uyarınca rekabet sorunu oluşturabileceği değerlendirilmektedir.
- (25) Ayrıca, *“Distribütörlük Sözleşmesi”* uyarınca, sözleşme süresinin bitiminden itibaren distribütöre belirli bir süre ile rekabet etmeme yükümlülüğü getirildiği görülmektedir. İlgili sözleşme incelendiğinde, DURACELL ile distribütörü arasında know-how aktarımına yönelik herhangi bir hükme yer verilmediği anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda, DURACELL tarafından distribütörlerine yönelik belirsiz süreli sözleşme süresi boyunca ve sözleşmenin sona ermesinden itibaren belirli bir süre ile rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmesi hususları göz önünde bulundurulduğunda, ilgili hükümlere grup muafiyeti tanınamayacağı ve bu hükümlerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabet sorunu oluşturduğu değerlendirilmektedir.
- (26) Bu bilgiler ışığında DURACELL'in distribütörleri ile akdetmiş olduğu distribütörlük sözleşmeleri bütüncül olarak değerlendirildiğinde, DURACELL'in distribütörlerinin satış yapacakları bölgeleri ve internet üzerinden yapacakları satışları kısıtlamak ve distribütörlerine belirsiz süreli sözleşme süresi boyunca ve sözleşmenin sona ermesinden itibaren belirli bir süre ile rekabet etmeme yükümlülüğü getirmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabet sorunlarına yol açtığı değerlendirilmektedir.

H.3. DURACELL Tarafından Sunulan Taahhüt Metni

(27) Yukarıda belirtilen rekabet sorunlarının giderilmesine yönelik olarak DURACELL tarafından hazırlanan Taahhüt Metni, 19.03.2024 tarih ve 50027 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Taahhüt Metni aşağıdaki gibidir:

“İşbu Taahhüt Metni ile Duracell Türkiye, Rekabet Kurumu tarafından Soruşturma Bildirimi’nde ve Birinci Taahhüt Görüşmesi sırasında ifade edilen rekabet sorunlarını gidermek amacıyla söz konusu Sözleşmeler’in ilgili hükümlerinde değişiklik yapmayı ve bu kapsamda

- *Sözleşmeler’in 2. maddesinin, (i) distribütörlere münhasır bölge tanımlanacak, (ii) distribütörlerin münhasır bölge dışına aktif satış yapamayacağı ve pasif satış yapabileceği düzenlenecek ve (iii) Duracell Türkiye için münhasır müşteri grubu belirlenecek şekilde revize edilmesi,*
- *Sözleşmeler’in 6/2. maddesinde yer alan distribütörlerin internet satışları için yazılı onay alınması koşulunun kaldırılmasını,*
- *Sözleşmeler’in 8. maddesinde yer alan Sözleşmeler’in süresinin bitmesinden sonra devam eden rekabet etmeme yükümlülüğünün kaldırılması,*
- *Sözleşmeler’in süresinin 5 yıl olarak belirlenmesi ve Sözleşmeler’in tarafların karşılıklı yazılı mutabakatı ile beşer yıllık süreler halinde yenilenebilecek şekilde düzenlenmesi taahhüt edilmektedir.*

Bu doğrultuda, Soruşturma Bildirimi ve taahhüt görüşmelerinde bildirilmiş olan rekabet sorunlarını ortadan kaldırmaya yönelik taahhütler çerçevesinde Sözleşmeler’in revize edilecek maddeleri, aşağıda Sayın Kurul’un dikkatine saygıyla sunmaktadır. Aşağıda sunulan taahhütler, Sözleşmeler’in ilgili hükümlerini 2002/2 sayılı Grup Muafiyeti Tebliği ve Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz’a uygun hale getirmekte olup, Soruşturma Bildirimi’nde ve taahhüt görüşmeleri sırasında ifade edilen rekabet sorunlarını gidermeye elverişlidir.”

(28) DURACELL tarafından sunulan Taahhüt Metni’nin devamında, DURACELL’in alıcılarının satış yapacakları bölgeleri ve internet üzerinden yapacakları satışları kısıtlayan hükümlerin, rekabet etmeme yükümlülüğünü düzenleyen hükümlerin ve ayrıca sözleşmenin yenilenmesine ilişkin hükmün aşağıdaki tabloda yer alan değişiklikler ile revize edildiği görülmektedir:

Tablo 1- DURACELL’in Distribütörleri ile Akdettiği Tip Sözleşmenin Revize Edilen Maddeleri

İlgili Madde	Mevcut Hali	Revize Hali
Madde 2/1 – AMAÇ	“Bu Sözleşmenin hüküm ve şartlarına tabi olarak, Şirket, Ürünleri için toptancı olarak Distribütör’ü seçmiştir ve Ticari Markaları taşıyan Ürünlerin Bölge içinde pazarlaması ve satışı için Distribütör’e münhasır olmayan bir yetki vermiştir. Herhangi bir şüpheye mahal vermemek için, Şirket’in Bölge’de satış ve dağıtım yapma ve diğer distribütörler tayin etme yetkisi saklıdır.”	“Bu Sözleşmenin hüküm ve şartlarına tabi olarak, Şirket, Ürünleri için toptancı olarak Distribütör’ü seçmiştir ve Distribütör’e Ticari Markaları taşıyan Ürünlerin kendisine tanımlanan münhasır Bölge içinde toptan olarak pazarlamasını ve satışını yapma hakkı tanımıştır. Şüpheye mahal vermemek adına, Şirket, Distribütör’e Ürünler’in münhasır Bölge dışına aktif satışını yapma yetkisini vermemekte; ancak pasif satışlarını kısıtlamamaktadır. Bölge’de yer alan ve işbu Sözleşme’nin Ek- [●] numaralı ekinde listelenen müşteri grubuna (“Şirket Müşteri Grubu”) yönelik pazarlama, tanıtım ve aktif satış doğrudan Şirket’in kendi satış ekipleri tarafından yapılacaktır. Bu kapsamda Şirket Müşteri Grubu’nda yer alan müşteriler ile Ürünler’in satışı

		ve ilgili ticari koşulları hakkındaki görüşmeler Şirket satış ekiplerince gerçekleştirilecektir. Ek- [●]'de yer alan Şirket Müşteri Grubu'na dahil olan müşterilerin listesi Sözleşme yürürlükte olduğu sürece, değişen ticari koşullara göre Şirket'in talebi ve Distribütör'ün kabulü ile yenilenebilecektir. Bununla birlikte Distribütör, Şirket'in talebi üzerine, Şirket tarafından Şirket Müşteri Grubu'na yapılacak satışlara ilişkin satış desteği, sevkiyat, lojistik, faturalandırma ve benzeri çeşitli yerine getirme hizmetleri sağlayacaktır. Distribütör'ün sağlayacağı bu hizmetlerin kapsamı ve şartları, Şirket ile Distribütör arasında ayrıca kararlaştırılacaktır. Herhangi bir şüpheye mahal vermemek adına, bu hüküm Distribütör'ün Şirket Müşteri Grubu'na veya Bölge dışına pasif satış yapma hakkını kısıtlamamaktadır.”
Madde 6/2 – BÖLGE	“Distribütör'ün internet üzerinden satış yapabilmesi ve/veya internet üzerinden reklam verebilmesi için Şirketin yazılı ön iznini alması gerekmektedir.”	“Distribütör, işbu Sözleşme kapsamında Ürünler'in toptan satışı için yetkilendirilmiş olup, Ürünler'in e-pazaryerleri ve/veya Distribütör'e ait internet sitesi aracılığıyla toptan (koli bazında) satışını yapması halinde kullandığı tüm pazarlama materyallerinin ve Distribütör'ün internet sitesinin Müşteri İnternet Sitesi Kriterlerine uygun olacağını ve Şirket'in markasına herhangi bir şekilde zarar vermeyeceğini kabul, beyan ve taahhüt etmektedir. Şirket, ilgili pazarlama materyallerini ve Distribütör'ün internet sitesini yalnızca bunların Müşteri İnternet Sitesi Kriterlerine uygunluğunu sağlamak amacıyla incelemeyi talep etme hakkına sahiptir.”
Madde 1 – TANIMLAR	“(…) “Süre”, işbu Sözleşme'nin imzalandığı tarihten itibaren iki yıllık süreyi ifade edecektir”	“(…) “Süre”, işbu Sözleşme'nin imzalandığı tarihten itibaren beş yıllık süreyi ifade edecektir”
Madde 8 – REKABET ETMEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ	“Distribütör, Sözleşmenin süresi ve Sözleşmenin sona erdiği ya da feshedildiği tarihi takip eden bir (1) yıl boyunca, Ürünlerle rekabet eden herhangi bir ürünü doğrudan veya dolaylı olarak satmayacak ya da bu gibi ürünlerin satışını üstlenmeyecektir. Distribütörün herhangi bir yöneticisi de Sözleşmenin süresi ve Sözleşmenin sona erdiği ya da feshedildiği tarihi takip eden bir (1) yıl boyunca Ürünlerle rekabet eden başka bir şirket kurmayacak ve işletmeyecektir.”	“Distribütör, Sözleşmenin süresi boyunca, Ürünlerle rekabet eden herhangi bir ürünü doğrudan veya dolaylı olarak satmayacak ya da bu gibi ürünlerin satışını üstlenmeyecektir. Distribütörün herhangi bir yöneticisi de Sözleşmenin süresi boyunca Ürünlerle rekabet eden başka bir şirket kurmayacak ve işletmeyecektir.”

Madde 12/1 – SÜRE, YENİLEME VE FESİH	“İşbu Sözleşme’nin süresi, imza tarihinde başlayacak ve Sürenin sona ermesiyle sona erecektir. Sözleşme Tarafların karşılıklı yazılı olarak anlaşması ile yenilenebilir”.	“İşbu Sözleşme’nin süresi, imza tarihinde başlayacak ve Sürenin sona ermesiyle sona erecektir. Sözleşme ancak Tarafların karşılıklı olarak yazılı anlaşması koşuluyla en fazla beşer yıllık süreler ile yenilenebilir”.
--------------------------------------	---	---

- (29) Ayrıca, sunulan Taahhüt Metni ile taahhütlerin yerine getirilmesine yönelik olarak; *“Duracell Türkiye, söz konusu taahhütleri, taahhütleri Duracell Türkiye açısından bağlayıcı hale getirecek olan Kurul’un kısa kararının tebliğ alınmasını takiben üç ay içinde yerine getirmeyi taahhüt eder. Duracell Türkiye, distribütörlerin talepleri veya mücbir sebepler nedeniyle sözleşme müzakerelerinin uzamasından kaynaklanabilecek yerine getirme süresindeki olası gecikmeleri Rekabet Kurumu’na bildirecektir. Duracell Türkiye, bu taahhütleri yerine getirmek için, Sözleşmeler’in mevcut versiyonlarının yukarıda açıklanan şekilde revize edilmesine yönelik ek protokoller imzalayacak veya yukarıda ayrıntılı şekilde açıklanan değişiklik önerilerine uygun olacak şekilde yeni distribütörlük sözleşmeleri akdedecektir. Duracell Türkiye, ilgili süreçlerin tamamlanmasının ardından, distribütörlerle imzaladığı ek protokolleri veya Sözleşmeler’in yenilenmiş versiyonlarını Kurul’a sunacaktır.”* ifadelerine yer verildiği görülmektedir.

H.4. Taahhüt Metni’nin Değerlendirilmesi

- (30) Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Önaraştırmalarda ve Soruşturmalarda Sunulacak Taahhütlere İlişkin Tebliğ’in (2021/2 sayılı Tebliğ) “Kapsam” başlıklı 2. maddesinde; *“Bu Tebliğ; açık ve ağır ihlaller hariç olmak üzere, 4054 sayılı Kanunun 4 üncü veya 6 ncı maddesi kapsamında ortaya çıkan rekabet sorunlarının giderilmesine yönelik olarak ilgili teşebbüslerce ya da teşebbüs birliklerince sunulan taahhütleri kapsamaktadır.”* hükmüne yer verilmiştir.

- (31) Ayrıca, anılan maddede;

“(1) Haklarında yürütülen bir incelemeye taahhütle son verilmesini isteyen taraflar, önaraştırma veya soruşturma sürecinde taahhüt sunma talebinde bulunabilirler. Soruşturma sürecindeki taahhüt sunma talepleri Kanunun 43 üncü maddesinin ikinci fıkrası kapsamında yapılan soruşturma bildiriminden itibaren üç ay içinde Kuruma iletilir. Bu süre geçtikten sonra Kuruma iletilen taahhüt sunma talepleri dikkate alınmaz.

(2) Taraflar, taahhüt sunma taleplerini yazılı şekilde Kuruma ileterek taahhüt sürecini başlatır.”

hükmü yer almaktadır.

- (32) 2021/2 sayılı Tebliğ’in ilgili hükümleri çerçevesinde, DURACELL’in alıcılarının satış yapacakları bölgeleri ve internet üzerinden yapacakları satışları kısıtlamaya ve alıcılarına rekabet etmeme yükümlülüğü getirmeye yönelik davranışları, 2021/2 sayılı Tebliğ uyarınca açık ve ağır ihlaller arasında yer almadığından bu davranışların taahhüt usulüne elverişli olduğu değerlendirilerek, DURACELL ile taahhüt görüşmelerine başlanmasına 23-60/1163-M(1) sayılı karar verilmiştir.

- (33) DURACELL tarafından gönderilen Taahhüt Metni’nin 2021/2 sayılı Tebliğ’in 8. maddesinde belirtilen şekil ve içerik şartlarını sağladığı görülmektedir. 2021/2 sayılı Tebliğ’in *“Taahhüdün Niteliği”* başlıklı 9. maddesinin ikinci fıkrası, sunulan taahhüdün

değerlendirilmesi bakımından önem arz etmektedir: *“Taahhüt rekabet sorunlarıyla orantılı, bu sorunları gidermeye elverişli, kısa sürede yerine getirilebilir ve etkili şekilde uygulanabilir olmalıdır. Tarafların Kanuna uyacaklarına ilişkin genel beyanları taahhüt niteliği taşımaz.”*

- (34) DURACELL tarafından sunulan Taahhüt Metni'nde, DURACELL'in distribütörlerine belirli bölgeler atamak suretiyle münhasıran çalışacağı ve bu münhasırlık sistemi çerçevesinde distribütörlerin aktif satışlarını kısıtlayacağı, fakat distribütörlerin pasif satışlarının ve internet üzerinden yapacakları satışların kısıtlanmayacağı taahhüt edilmiştir. Ayrıca DURACELL ile distribütörleri arasında akdedilen sözleşmelerde yer alan rekabet etmeme yükümlülüğüne ilişkin hususların, sözleşmenin süresi ve rekabet etmeme yükümlülüğünün kapsamının gözden geçirilerek revize edileceği taahhüt edilmektedir. Bununla beraber 2021/2 sayılı Tebliğ'de yer alan *“Tarafların Kanuna uyacaklarına ilişkin genel beyanları taahhüt niteliği taşımaz.”* hükmü ile uygun olacak şekilde, Taahhüt Metni içeriğinde yer alan yeni distribütörlük sözleşmeleri ile alıcıların satış yapacakları bölgelerin ve internet üzerinden yapacakları satışların kısıtlanmasına ve distribütörlere belirsiz süreli sözleşme süresi boyunca ve sözleşmenin sona ermesinden itibaren belirli bir süre ile rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmesine yol açan hükümlerin rekabet sorunlarını giderecek şekilde değiştirileceği ve distribütörler ile Taahhüt Metni'nde revize edilmiş hâli yer alan yeni distribütörlük sözleşmelerinin Kurulun kısa kararının tebliğinden itibaren üç ay içinde imzalanacağı belirtilmiştir.
- (35) DURACELL tarafından gönderilen Taahhüt Metni'nde yer alan revize sözleşme hükümleri incelendiğinde; DURACELL'in, distribütörlere satış yapmaları için münhasır bölgeler atayacağı, distribütörlerin bu kurgu içinde kendilerine ayrılan münhasır bölge dışına yapacakları aktif satışlarının kısıtlanacağı, distribütörlerin pasif satışlarının kısıtlanmayacağı ve distribütörlere internet satış yasağı getirilmeyeceği, distribütörlere getirilen rekabet etmeme yükümlülüğünün DURACELL'in rakiplerine ait ürünler bakımından sözleşme süresi ile sınırlandırıldığı, sözleşme süresinin beş yıllık bir süre olarak belirlendiği ve ancak tarafların karşılıklı yazılı mutabakatı ile beş yılı aşmayacak şekilde sözleşmenin yenilenebileceği görülmektedir.
- (36) Dosya kapsamında tespit edilen rekabet sorunlarının distribütörlük sözleşmelerindeki hükümlerden kaynaklandığı göz önüne alındığında, DURACELL'in tip sözleşmelerinde yer alan, distribütörlerinin satış yapacağı bölgelerin ve internet üzerinden yapacakları satışların kısıtlanmasına yönelik hükümler ile distribütörlerine belirsiz süreli sözleşme süresi boyunca ve sözleşmenin sona ermesinden itibaren belirli bir süre ile rekabet etmeme yükümlülüğü getiren hükümlerin revize edilmesinin ortaya çıkan rekabet sorunlarıyla orantılı ve bu sorunları gidermeye elverişli olduğu değerlendirilmiştir. Ayrıca, Taahhüt Metni'nde yer alan ve DURACELL'in distribütörleri ile yapacağı yeni sözleşmelerin, Kurul'un kısa kararının tebliğ alınmasını takiben üç ay içinde Kuruma tevsik edileceği hususu, ilgili taahhüdün kısa sürede yerine getirilebilir ve etkili şekilde uygulanabilir olduğunu göstermektedir.

I.SONUÇ

- (37) Rekabet Kurulunun 07.09.2023 tarihli ve 23-41/786-M sayılı kararı uyarınca yürütülen soruşturma kapsamında;
- Duracell Satış ve Dağıtım Ltd. Şti. tarafından sunulan ve Kurum kayıtlarına 19.03.2024 tarih ve 50027 sayı ile intikal eden nihai taahhüt metninin, dosya kapsamında tespit edilen ilgili rekabet sorunlarını giderebilecek nitelikte olması nedeniyle kabulüne ve ilgili teşebbüs açısından bağlayıcı hale getirilmesine,

24-16/359-139

- Bu çerçevede 07.09.2023 tarihli ve 23-41/786-M sayılı Kurul kararı uyarınca yürütülen soruşturmanın bölge ve internet satış kısıtlaması ile rekabet etmeme yükümlülüğü iddiaları bakımından sonlandırılmasına

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.